

МАНІФЕСТ РОЗВИТКУ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ

Ми, лідери правничих шкіл, лідери професійних організацій правників, студентських асоціацій, викладачі, здобувачі освіти, правники і громадські діячі та небайдужі громадяни України,

УСВІДОМЛЮЮЧИ, що правнича професія належить до особливо відповідальних видів професійної діяльності, а також що вимоги до ліцензування освітньої діяльності з підготовки правників, правил прийому для здобуття юридичної освіти, структури та змісту освітньої програми, організації освітнього процесу та атестації здобувачів вищої освіти повинні забезпечувати якість їх підготовки;

БЕРУЧИ ДО УВАГИ провідну роль юридичної освіти для належного функціонування правничої професії, задля утвердження верховенства права і справедливості у демократичному суспільстві внаслідок професійного застосування права;

ВИЗНАЮЧИ, що загальний стан якості юридичної освіти в Україні все ще залишається низьким, що підтверджується проведеними опитуваннями роботодавців та студентів, а також результатами зовнішніх незалежних випробувань випускників правничих шкіл;

УСВІДОМЛЮЮЧИ, що забезпечення верховенства права в демократичному суспільстві передбачає належне виконання двох різних функцій: правозастосування та охорони правопорядку, і що це обумовлює суттєву різницю у професійній, психоемоційній та (для охорони правопорядку) фізичній підготовці їх носіїв: правників та працівників органів охорони правопорядку;

ВИСЛОВЛЮЮЧИ СТУРБОВАНІСТЬ тим, що понад 60% від всіх коштів платників податків, виділених на підготовку правників, поза загальним конкурсом спрямовуються на підготовку правників в закладах освіти із специфічними умовами навчання у підпорядкуванні Міністерства внутрішніх справ, які за своїм профілем повинні були б зосереджуватись на підготовці працівників для органів правопорядку за спеціальністю «Правоохоронна діяльність»;

РОЗУМІЮЧИ, що число здобувачів юридичної освіти в декілька разів перевищує потреби ринку праці, що підтверджується тим, що в середньому на 1 вакантну посаду за фахом претендує 8 дипломованих правників;

ВРАХОВУЮЧИ, що галузь знань 08 «Право» цілком охоплює знання про міжнародне право, право Європейського Союзу та національне право, а також необхідність забезпечення системного розуміння та застосування права в правозастосовній діяльності;

ЗАГАЛОМ ПОДІЛЯЮЧИ стратегічні цілі та запропоновані заходи з розвитку юридичної освіти, визначені у [проекті Концепції розвитку юридичної освіти](#), а саме, що:

- держава контролює якість результатів навчання в правничих школах через ефективність системи зовнішнього забезпечення якості вищої юридичної освіти;
- система та структура підготовки правників відповідає міжнародним стандартам та сучасним потребам демократичного суспільства;
- система конкурсного вступу до правничих шкіл забезпечує відбір вмотивованих та підготовлених осіб, які спроможні здобувати вищу юридичну освіту;
- освітні програми правничих шкіл забезпечують високу якість підготовки правника;
- система післядипломної освіти правників та освіти впродовж життя побудована;
- мережа правничих шкіл відповідає міжнародним стандартам та потребам суспільства;
- вища юридична освіта надається високопрофесійними та вмотивованими викладачами;
- правничі школи готують правників з розумінням професійної відповідальності за впровадження верховенства права;
- правничі школи готують правників з високими етичними та моральними цінностями;
- правничі школи є потужними центрами наукового, освітнього та інноваційного розвитку.

ЗАКЛИКАЄМО

Комітет Верховної Ради України з освіти, науки та інновацій розглянути та підтримати Концепцію розвитку юридичної освіти, яка визначає описані вище цілі.

Президента України підтримати Концепцію розвитку юридичної освіти в Україні за результатами тривалих публічних обговорень та слухань в Комітеті Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій, що відбулися 11 листопада 2020р.,

Уряд напрацювати, затвердити та реалізувати комплексну програму розвитку юридичної освіти на виконання програми діяльності Кабінету Міністрів України.

Організації, які підтримали Маніфест

1. ГО «Фундація ДЕЮРЕ»
2. Асоціація правників України
3. Асоціація юридичних клінік України
4. Ліга студентів Асоціації правників України
5. Міждисциплінарний науково-освітній центр протидії корупції НАУКМА
6. Центр громадського моніторингу та досліджень
7. Агентство ефективних рішень
8. ГО «Лабораторія законодавчих ініціатив»
9. ГО Центр протидії корупції
10. StateWatch
11. Рух ЧЕСНО
12. ВГО "Автомайдан"
13. ГО "Єдність і Розвиток"
14. Антикорупційний штаб
15. ГО "МЕДИЧНЕ ОСВІТНЄ КОМ'ЮНІТІ"
16. Регіональна жіноча громадська організація "БЕРЕГІНЯ"
17. Громадська організація «Хмельницька ініціатива»
18. Громадська організація «Залізниця без корупції»
19. Хмельницька районна громадська організація «Право»
20. ГО «Жіночий антикорупційний рух»

Інші підписанти Маніфесту

1. **Кузнєцова Наталія Семенівна**, голова робочої групи з питань розвитку юридичної освіти Комісії з питань правової реформи при Президентові України, академік Національної академії правових наук, доктор юридичних наук, професор
2. **Бойко Андрій Михайлович**, голова підкомісії зі спеціальності 081 «Право» Науково-методичної комісії №5 з бізнесу, управління та права сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, професор права факультету правничих наук Національного університету «Кієво-Могилянська академія», доктор юридичних наук, професор
3. **Пацурківський Петро Станіславович**, член підкомісії зі спеціальності 081 «Право» Науково-методичної комісії №5 з бізнесу, управління та права сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, декан юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, доктор юридичних наук, професор
4. **Мірошниченко Анатолій Миколайович**, професор інституту права Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, перший заступник Голови Держгеокадастру, доктор юридичних наук, професор
5. **Азаров Денис Сергійович**, декан факультету правничих наук Національного університету «Кієво-Могилянська академія», кандидат юридичних наук, доцент
6. **Гришина Юлія Миколаївна**, народний депутат України IX скликання, голова підкомітету вищої освіти Комітету Верховної Ради України з освіти, науки та інновацій
7. **Марін Олександр Костянтинівич**, доцент кафедри кримінального права і кримінології Львівського національного університету імені Івана Франка, кандидат юридичних наук, доцент
8. **Комаров Олександр Дмитрович**, лектор школи права Українського католицького університету
9. **Хилюк Світлана Володимирівна**, завідувачка кафедри теорії права та прав людини, керівниця бакалаврської програми з права Українського католицького університету, кандидат юридичних наук, доцент

10. **Демчук Антон Михайлович**, декан юридичного факультету Волинського національного університету імені Лесі Українки, кандидат юридичних наук
11. **Шемелинець Іван Іванович**, експерт з правничої освіти, ГО «Фундація ДЕЮРЕ», кандидат юридичних наук, доцент
12. **Віхляєв Володимир Вікторович**, проректор з правової роботи-головний юрисконсульт ректорату Класичного приватного університету, керівник комітету з юридичної освітньої політики Асоціації адвокатів України
13. **Куйбіда Роман Олексійович**, кандидат юридичних наук, заступник голови правління Центру політико-правових реформ
14. **Іщук Сергій Іванович**, директор навчально-наукового інституту права ім. І. Малиновського Національного університету «Острозька академія», кандидат юридичних наук, доцент
15. **Раков Сергій** Анатолійович, головний редактор журналу «ТІМО: тестування та моніторинг в освіті», експерт з тестових технологій
16. **Жернаков Михайло Володимирович**, голова правління ГО «Фундація ДЕЮРЕ», доктор юридичних наук
17. **Шаїпов Артем Олександрович**, юридичний радник програми «Нове правосуддя»
18. **Петрова Наталія Іванівна**, заступник керівника програми «Нове правосуддя»
19. **Ясько Єлизавета Олексіївна**, народний депутат України IX скликання, членкиня Комітету Верховної Ради з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва, голова підкомітету з питань міжпарламентського співробітництва, двосторонніх та багатосторонніх відносин, керівниця Постійної делегації у Парламентській асамблеї Ради Європи
20. **Жупанин Андрій Вікторович**, народний депутат України IX скликання, голова підкомітету з питань газової, газотранспортної галузі та політики газопостачання Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг
21. **Припутень Дмитро Сергійович**, народний депутат України IX скликання, Голова підкомітету з питань нафтової, нафтопродуктозабезпечення Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг
22. **Костюх Анатолій В'ячеславович**, народний депутат України IX скликання, член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг
23. **Чернів Єгор Володимирович**, народний депутат України IX скликання, заступник голови Комітету, голова підкомітету цифрової економіки, інноваційного розвитку та електронного бізнесу Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації, голова Постійної делегації у Парламентській асамблеї НАТО
24. **Петухов Сергій Ігорович**, викладач факультету правничих наук Національного університету «Кієво-Могилянська академія»
25. **Лещенко Роман Миколайович**, голова Держгеокадастру, кандидат юридичних наук
26. **Шевчук Станіслав Володимирович**, суддя Конституційного суду України (2014-2019), доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії правових наук України
27. **Вітренко Андрій Олександрович**, заступник Міністра освіти і науки, доктор економічних наук, доцент
28. **Пижов Олександр Михайлович**, державний експерт експертної групи з питань нормативно-правового забезпечення вищої освіти і освіти дорослих Міністерства освіти і науки України
29. **Бутенко Андрій Петрович**, заступник Голови Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, кандидат юридичних наук, доцент